

TAITEEN PERUSOPETUKSEN MUSIIKIN YLEISEN OPPIMÄÄRÄN OPETUSSUUNNITELMA PITÄJÄNMÄEN MUSIIKKIOPISTOSSA

TAITEEN PERUSOPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET

1 Toiminta-ajatus

Pitäjänmäen musiikkiopisto antaa alueen lapsille ja nuorille tasokasta musiikin opetusta. Opistossa toimii myös valmennusryhmiä, musiikkileikkikoulu ja vauvamusiikkileikkikoulu. Pääpaino on klassisessa musiikissa. Opistossa toimii lisäksi kansanmusiikin ja kevyen musiikin linja.

Taiteen perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää opetusta. Pitäjänmäen musiikkiopisto pyrkii järjestämään varhaisiän opetusta alle kouluikäisille sekä opetusta myös aikuisille.

Taiteen perusopetuksen musiikin yleisen oppimäärän mukaisen opetuksen tavoitteena on luoda edellytyksiä hyvän musiikkisuhteen syntymiselle ja musiikin itsenäiselle ja elämänikäiselle harrastamiselle. Tavoitteena on myös tukea aikuisten omaehtoista musiikin harrastamista.

Opetuksen tavoitteet muodostuvat oppilaiden henkilökohtaisten tavoitteiden pohjalta ja opiskelussa korostuvat musiikin harrastamisen ilo ja oppilaan vapaus toteuttaa itseään oman kokemisen ja tekemisen kautta.

Opetuksen tulee edistää luovuutta ja sosiaalisia taitoja.

Musiikin yleisessä oppimäärässä on tärkeää yhdessä opiskelu ja oppiminen sekä yhteismusisointi, johon yksilöopetus antaa valmiuksia. Tehtävänä on kansallisen musiikkikulttuurin säilyttäminen elinvoimaisena sekä sen kehittäminen, antamalla opiskelijoille laaja-alaista musiikillista yleissivistystä.

Tärkeää on myös vuorovaikutus muiden musiikinopetusta ja muuta taideopetusta antavien oppilaitosten ja tahojen kanssa.

2 Arvot ja opetuksen yleiset tavoitteet

Ihminen on ainutkertainen ja toimii vuorovaikutuksessa toisten ihmisten kanssa. Hän vaikuttaa aktiivisesti elämäänsä.

Taidekasvatuksen tavoitteena on oppilaan luovan ajattelun ja toiminnan tukeminen mikä puolestaan vahvistaa oppilaan aisti- ja tunneherkkyyttä.

Tavoitteena on kehittää eri kulttuurien ymmärtämistä ja tulkitsemista ja tukea opiskelu- ja vuorovaikutustaitojen kehittämistä.

Tavoitteena on tukea oppilaan minän kasvua ja kykyä ymmärtää ympäröivää todellisuutta.

Opetuksessa on keskeistä taiteen tekemisen ja kokemisen ilo, halu, taito, uteliaisuus ja uskallus tulkita taidetta persoonallisesti. Opetuksessa tulee ottaa huomioon yksilölliset erot ja tukea oppilaan kehittymistä oppilaan omista lähtökohdista.

Oppilasta ohjataan keskittyneeseen, määrätietoiseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn sekä rakentavaan toimintaan yksilönä ja ryhmän jäsenenä.

Yleisen oppimäärän opetuksessa korostuu taiteiden välisyys. Tavoitteena on kehittää yhteistyötä taidekasvatusta antavien oppilaitosten ja muiden tahojen kanssa.

2.1 Oppimiskäsitys

Oppiminen katsotaan aktiiviseksi ja tavoitteelliseksi prosessiksi. Oppilaan yksilölliset ominaisuudet, motivaatio sekä opiskeluympäristö vaikuttavat tulokseen.

Oppilaalla on aktiivinen rooli opiskelussa ja oppimisessa. Oppilaan aiemmat kokemukset ja hänen elämänsä siirtyvät oppimisen myötä taidoksi ja tiedoksi. Opettajan on osattava motivoida oppilas toimimaan näiden elämysten pohjalta.

Opettajalla on keskeinen merkitys oppilaan opiskelussa. Opettajan ja oppilaan välinen vuorovaikutus on ensiarvoisen tärkeä. Opiskeluympäristö on kehitettävä sellaiseksi, että se mahdollistaa oppilaan edistymisen opinnoissaan.

Pitkäjännitteisyys on musiikin opiskelussa onnistumisen edellytys. Oppilas oppii itse arvioimaan opiskeluaan ja edistymistään.

2.2 Opiskeluympäristö ja työtavat

Opiskeluympäristöön pyritään luomaan avoin, rohkaiseva ja myönteinen ilmapiiri. Kannustamme oppilasta aktiivisuuteen, itsenäiseen ajatteluun ja luovuuteen. Oppilas ja opettaja keskustelevat opintojen sisällöstä asettaen yhdessä oppilalle tavoitteet. Tavoitteet kirjataan vuosittain oppilaan opintokirjaan.

3 Opetuksen tavoitteet ja sisällöt opintokokonaisuuksittain

Tavoitteena on johdattaa oppilas valitsemansa instrumentin tuntemiseen ja tämän myötä kiintymiseen ja sitoutumiseen opiskeluunsa – parhaassa tapauksessa eliniäksi. Avataan ovi musiikin maailmaan. Taitojen kehittyessä aletaan syvemmin analysoida musiikin ilmaisullista puolta. Rohkaistaan oppilasta omaehtoiseen tulkintaan ja tunteen ilmaisuun ja mahdollisesti oman musiikin luomiseen.

Yhdessä musisoiminen kehittää sosiaalisia taitoja, kuulemista ja toisen huomioonottamista. Opitaan soittamaan osana kokonaisuutta.

Oppilaita kannustetaan musisoimaan ja harjoittelemaan yhdessä toisten kanssa sekä osallistumaan erilaisiin esiintymistilaisuuksiin. Musiikin kuuntelu on tärkeä osa kaikkea musiikin oppimista. Oppilasta rohkaistaan osallistumaan aktiivisesti kulttuurielämän niin musiikin tuottajana kuin kuulijana.

3.1 Huilu

Huilu (poikkihuilu) kuuluu puupuhallinryhmään. Ääni tuotetaan puhaltamalla puhallusaukon reunaan oikeassa kulmassa sekä säätelämällä ilmanpainetta. Eri äänet

syntyvät erilaisilla sormiotteilla eli painamalla rungossa olevia läppä. Nykyään huilu valmistetaan metallista, aloittelijoiden huilut ovat hopeoituja.

Huilunsoitto voidaan aloittaa 8-9 -vuotiaana. Nuorempanakin aloittaminen on mahdollista. Silloin huiluun liitetään erilainen, käyrä suukappale, jotta soittoasento olisi mahdollisimman hyvä.

Huilulla voidaan soittaa monen tyylistä musiikkia ja soitettava materiaali valitaan aina yksilöllisesti oppilaan toiveet huomioiden. Yhteissoitto on tärkeä osa soitonopiskelua.

Huilu 1, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- löytää luontevan soittotavan
- oppii äänenmuodostuksen sekä artikulaation alkeita
- oppii lukemaan helppoa nuottitekstiä
- oppii harjoittelun peruselementtejä: mm. säännöllisyyttä, monipuolisuutta ja itsenäisyyttä
- osaa pitää hyvää huolta soittimestaan
- kiinnostuu musiikin kuuntelusta

Sisältö:

- ääniala d1-g2 (yksilöllisesti soveltaen)
- opettajan antamia harjoituksia
- korvakuulolta soittamista
- yksinkertaisia kaksiäänisiä kappaleita
- alkeisvihko valitaan oppilaan iän ja mieltymysten mukaan, esim. Vivo huilu, Huilu ja minä, Flöjt.nu

Huilu 2, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- oppii edelleen harjoittelun peruselementtejä
- saa lisää valmiuksia äänenmuodostukseen
- oppii artikulaatiota ja legatosoittoa
- oppii hengitystekniikkaa
- oppii sävelpuhtauden alkeita
- kykenee tuomaan esiin kappaleen tunnetta ja tunnelmaa
- saa valmiuksia yhteismusisointiin
- saa kokemusta esiintymistilanteista

Sisältö:

- ääniala d1-d3
- duuri- ja molliasteikkoja kahteen #/b asti
- teknisiä harjoituksia ja etydejä
- helppoja kappaleita eri tyyllilajit huomioiden (kansanlaulut, klassisen musiikin ja kevyen musiikin sävelmät)
- yhteissoittoa

Huilu 3, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- kehittää nuotinlukutaitoaan
- saa lisää valmiuksia fraseerukseen sekä teknisiin ja taiteellisiin perustaitoihin
- saa valmiuksia ulkoa oppimiseen
- saa valmiuksia uusien sävellysten itsenäiseen opettelemiseen
- oppii yksinkertaisten musiikillisten rakenteiden hahmottamisen
- kehittää edelleen valmiuksiaan yhteismusisointiin

Sisältö:

- Ääniala c1-g3
- Duuri- ja molliasteikkoja kahteen #/b asti
- Ääniharjoituksia
- Teknisiä harjoituksia ja etydejä
- Säestyksellisiä kappaleita ja soolosävellyksiä eri aikakausilta
- Yhteismusisointia

Huilu 4, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- saa lisää valmiuksia fraseerukseen sekä teknisiin ja taiteellisiin perustaitoihin.
- kykenee oppimaan uusia sävellyksiä
- kykenee hahmottamaan harjoittelemiensa teosten musiikillisia rakenteita ja kokonaisuuksia.
- saa lisää valmiuksia ulkoa sekä kuulonvaraisesti soittamiseen
- oppii esiintymiskäyttäytymistä ja saa kokemusta esiintymistilanteista

Sisältö:

- asteikkoja opettajan harkinnan mukaan
- ääniharjoituksia ja tekniikan eri osa-alueita harjoitettavia etydejä
- laajempia, säestyksellisiä kappaleita ja soolosävellyksiä eri aikakausilta (barokin sonaateista nykymusiikkiin) ja eri tyylilajeista
- prima vista -soittoa
- yhteismusisointia

Huilu 5, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- kykenee ylläpitämään ja harjoittamaan soittotaitoaan itsenäisesti
- syventää teknisiä ja taiteellisia perustaitojaan
- ottaa osaa yhteismusisointiin ja kykenee toimimaan ryhmän jäsenenä
- on saanut kokemusta esiintymistilanteista
- kuuntelee musiikkia ja tutustuu oman aikansa musiikkiin ja suomalaiseen musiikkikulttuuriin

Sisältö:

- asteikkoja opettajan harkinnan mukaan
- ääniharjoituksia ja tekniikan eri osa-alueita harjoitettavia etydejä

- laajempia, säestyksellisiä kappaleita ja soolosävellyksiä eri aikakausilta (barokin sonaateista nykymusiikkiin) ja eri tyylilajeista
- prima vista –soittoa
- yhteismusisointia

Huilu 6, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- saa valmiuksia elinikäiseen musiikin harrastamiseen.
- kykenee tulkitsemaan eri aikakausien musiikkia
- kykenee soittamaan ulkoa ja kuulonvaraisesti
- improvisoi ja säveltää omista musiikillisista lähtökohdistaan

Sisältö:

- asteikkoja opettajan harkinnan mukaan
- ääniharjoituksia ja tekniikan eri osa-alueita harjoitettavia etydejä
- laajempia, säestyksellisiä kappaleita ja soolosävellyksiä eri aikakausilta (barokin sonaateista nykymusiikkiin) ja eri tyylilajeista
- prima vista –soittoa
- yhteismusisointia
- lisäksi improvisointia, säveltämistä ja transponoimista

3.2 Kantele

Kanteleensoiton opiskelun voi aloittaa heti, kun siihen on tarvittava motivaatio ja motoriiikka. Usein sen soitto aloitetaan 2-4:n henkilön pienissä valmennusryhmissä ennen varsinaista musiikkiopisto-opiskelua. Ryhmissä opiskellaan musiikin ja kanteleensoiton perusteita soittamalla ja laulamalla. Valmennusryhmä on luonteva jatke musiikkileikkikoululle, joten valmennusryhmään tullessaan lapsi on 5-7 -vuotias. Kanteleensoittoa voi opiskella musiikkiopistossa musiikkileikkikoulutasolta aina ammatillisen soitonopiskelun kynnykselle asti.

Opiskelua varten oppilas hankkii itselleen tarvittavat soittimet. Opettaja auttaa hankkimaan sopivia soittimia ja konsultoi tarvittaessa.

Opiskelun edetessä hankitaan viisi- ja yksitoistakieliset kanteleet sekä diatoninen 36-39-kielinen suurkantele sekä pieni virituskone ja mielellään myös kokoontaitettava kantelepöytä (normaalina pöytää matalampi tai seisova pöytä).

Suomalaisia kanteleita on useita, kooltaan ja soittotekniikoiltaan täysin erilaisia soittimia, joihin kaikkiin on tarkoitus tutustua soittamalla, laulamalla, kuuntelemalla ja analysoimalla.

Oppilas valikoi itse aloitussoittimensa kykyjensä, motivaationsa, motorististen rahkeittensa ja taloudellisen tilanteensa mukaan, joten eri opetusvuosille jaetut opiskelukokonaisuudet vaihtelevat sen mukaan, minkälaisen kanteleen oppilas on valinnut.

Kaikille vuosille yhteisiä, jatkuvasti syvennettäviä kanteleensoittoasioita ovat:

1. tutustuminen suomalaisiin kanteleisiin ja kanteleensoittotyyleihin ja -tekniikoihin soittamalla, laulamalla, analysoimalla, mestarikursseilla, esiintymällä, yhteismusisoinnilla, vierailukäynnellä, nuotintamalla / tallentamalla, transskriptioilla (5-15-kieliset pienkanteleet, diatoniset 28-39-kieliset suorkanteleet, joista erikseen mainittakoon kotikantele, Perhonjokilaakson alennettu bassoinen kantele, Saarijärven tikkukantele sekä koneisto- eli konserttikantele ja sähkökanteleet)
2. suomalaisiin perinnekerrastumiin tutustuminen musisoiden, äänitteitä kuunnellen, tutkien, tallentaen ja esiintyen; kalevalainen perinne, vähäsävelinen improvisaatio; välikauden polskaperinne; uusi kansanmusiikki, riimillinen kansanlaulu ja pelimannimusiikki, etnomusiikki
3. terveen ja luontevan sekä persoonallisen soittotavan ja -tekniikan etsiminen / löytäminen sekä avarakatseisen ja suvaitsevan musiikkimaun kehittäminen
4. omasta päästä soittaminen; muuntelun, improvisaation, sovittamisen, säveltämisen ja vapaan säestämisen opiskelu; persoonallisen sävelkielen löytäminen ja kehittäminen omaksi tyylikseen
5. yhtyesoitto; kanteleyhtyeissä ja muitten soittimien kanssa sekä laulamalla ja tanssimalla
6. esiintymiset ja projektit; sekä solistina että yhtyeissä; PA-laitteisiin tutustuminen
7. virittäminen korvakuulolta, ääniraudan avulla ja virituskoneen kanssa
8. tutustuminen sukulaissoittimiin (esim. Viro, Latvia, Liettua, Venäjä, Karjala)
9. monipuolisen ohjelmiston kartuttaminen soittamalla, kuuntelemalla, katsomalla, itse luoden sekä notaatioita ja transskriptioita tehden ja analysoiden
10. eri kanteleensoittotyylien ja -tekniikoiden sekä opiskelumateriaalien soveltaminen toisiin kanteleensoittotyyleihin ja -tekniikoihin.

Kanteleensoiton opiskelun voi luontevasti jakaa seuraaviin, vuosittaisiin opiskelukokonaisuuksiin, em. asioita unohtamatta:

Kantele 1, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

5-kielisen kanteleen soittotyylit ja -tekniikat

Tavoitteet:

Oppilas

- oppii vähäsävelisen, muuntelevan ja improvisoivan, karjalaisen näppäilysoiton, sormitussoiton, esim. Teppana Jäniksen soitteet soittamisen mallina/pohjina
- oppii pohjalaisen sekasoittotekniikan, erityisesti Antti Rantosen soitteet
- tutustuu uuteen soittotyyliin ja Martti Pokelan 5-kielissävelmiin ja efektiäänä sisältävään, vapaasormitteiseen soittotekniikkaan; yksin soittaminen usealla, erivireisellä 5-kielisellä kanteleella
- tutustuu säestämiseen: sulkusoinnuilla, sekatyylillä, näppäillen, borduunoin ja riffein, efektiäänisäestys, toisen äänen kehittäminen

Sisältö:

- tekniikoitten soveltaminen omasta päästä soittoon, opittujen tekniikkojen ylläpito

Kantele 2, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

10-15-kielisten kanteleitten soittotyylit ja -tekniikat

Tavoitteet:

Oppilas

- oppii karjalaisen näppäilyimprovisaation sormituksineen
- oppii inkeriläisen Repotyylin (sulkusoitto)
- oppii latvialaisen sekasoittotekniikan (kuoklestekniikka)
- oppii erilaisten viritysasteikkojen käytön
- oppii vapaan soittotekniikan; vapaat sormitukset; efektiäänien käyttö
- kehittää vapaan säestämisen (vrt. 1. vuosi)

Sisältö:

- tekniikkoitten soveltaminen omasta päästä soittoon, opittujen tekniikkojen ylläpito

Kantele 3, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Diatonisesti viritetyn kotikanteleen soittotyylit ja –tekniikka

Tavoitteet:

Oppilas

- tutustuu eroasentoiseen soittotekniikkaan
- harjoittelee pitkältä sivulta soittoa: Haapaveden soittotyylit; Paul Salmisen soittotyylit; Martti Pokelan soittotyylit; oma soittotyylit
- oppii vapaata säestystä
- oppii improvisointia yhdellä ja kahdella kädellä duurissa, mollissa ja moodeissa

Sisältö:

- uusien tekniikoiden soveltaminen omasta päästä soittoon, opittujen tekniikkojen ylläpito

Kantele 4, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Perhonjokilaakson soittotyylit

Tavoitteet:

Oppilas

- oppii soittamaan alennettu bassoisen tai diatonisen suurkanteleen lyhyeltä sivulta
- tutustuu mestaripelimannien, kuten Toivo Alaspään ja Eino Tulikarin soitteisiin
- tutustuu korostuneeseen koristelutekniikkaan ja melodiamuunteluun
- oppii vapaata säestystä

Sisältö:

- uusien tekniikoiden soveltaminen omasta päästä soittoon, opittujen taitojen ylläpito

Kantele 5, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Saarijärven tikkukantele

Tavoitteet:

Oppilas

- tutustuu saarijärveläisiin sulkua- ja sekasoittotyylisiin ja tekniikoihin

- oppii tulitikun/nahkapalan/sormen käyttö plektrana; sovellutukset muitten kanteleitten plektrasoittoon
- oppii korostuneen, erityisen bassokielitekniikan
- tutustuu syventäen Arvi Pokelan sekasoittotekniikkaan

Sisältö:

- uusien tekniikoiden soveltaminen, oppittujen taitojen ylläpito

Kantele 6, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Koneisto- eli konserttikantele sekä sähkökantele

Tavoitteet:

Oppilas

- tutustuu koneistokanteleen virityskoneistoon ja sen käyttöön
- opettelee soittamaan keskitetysti kappaleen sisällä useassa eri sävellajissa
- tutustuu sähkökanteleen tekniikkaan
- tutustuu PA-tekniikkaan ja opettelee käyttämään sitä (soolo- ja yhtye-esiintymiset)

Sisältö:

- oppittujen tekniikoiden ylläpito ja soveltaminen omasta päästä soittoon

3.3 Kitara

3.3.1 Kitara, kansanmusiikki

Kansanmusiikkipainotteisten kitaraopintojen tavoitteena on antaa hyvät valmiudet soittimen käsittelyyn ja tulkintaan, improvisointiin, yhteismusisointiin sekä itseilmaisuun musiikin avulla, perehdyttää suomalaiseen ja eri maiden kansanmusiikkisävelmistöön sekä rohkaista elämänmittaiseen harrastukseen ja musisoinnin iloon. Kaikilla oppilailla on mahdollisuus osallistua kitaraorkesteriin 10 oppituntia / lukukausi.

Kitara, kansanmusiikki 1, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- oppii luontevan soittoasennon
- oppii teknisiä perusasioita
- oppii äänenmuodostuksen perusasioita
- oppii nuotinluvun perusteita, sekä helppoa prima vista -soittoa ensimmäisestä asemasta

Sisältö:

- helppoja nuotin- sekä rytmilukutehtäviä
- helppoja säestys-/stemmasoittoharjoituksia
- asteikkojen ja harmoniasoiton alkeita
- kuulonvaraista musisointia tukevia harjoituksia
- lyhyitä kansansävelmiä ja -lauluja

Kitara, kansanmusiikki 2, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- oppii dynamiikan, fraseerauksen ja artikulaation perusasioita
- oppii hahmottamaan yksinkertaisten kappaleiden rakenteita
- oppii kuuntelemaan aktiivisesti omaa soittoaan
- oppii ymmärtämään säännöllisen harjoittelun tärkeyden
- tutustuu yhteissoiton alkeisiin
- oppii improvisoinnin alkeita
- oppii soittamaan korvakuulolta helppoja melodioita ensimmäisestä ja toisesta asemasta
- oppii tuottamaan yksinkertaisia melodioita soittaen ja kirjoittaen
- saa kokemusta esiintymistilanteista

Sisältö:

- helppoja nuotin- sekä rytmilukutehtäviä
- helppoja säestys-/stemmasoittoharjoituksia
- asteikkojen ja harmoniasoiton alkeita
- kuulonvaraista musisointia tukevia harjoituksia
- lyhyitä kansansävelmiä ja -lauluja

Kitara, kansanmusiikki 3, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- kehittää edelleen nuotintaitojaan ensimmäisestä ja toisesta asemasta sekä tutustuu ylempiin asemiin
- oppii hallitsemaan kaksiaänistä tekstuuria (melodia ja basso)
- kehittää improvisointitaitojaan sekä musiikillista ilmaisuaan
- kehittää yhteismusisointitaitojaan
- oppii vapaa säestystä
- kehittää taitojaan korvakuulolta soittamisessa.
- oppii hyödyntämään laajemmin erilaisia plektra sekä näppäilytekniikoita (mm. apoyando, tirando, arpeggiot, oteäden sointuotteet, pienet barré-otteet sekä legatot)
- oppii hyödyntämään musiikillista artikulaatiota (staccato, legato) kappaleissa
- ymmärtää yhä monimutkaisempia musiikillisia rakenteita
- saa kokemuksia esiintymisistä

Sisältö:

- nuotin- sekä rytmilukutehtäviä
- helppoja säestys- ja stemmasoittoharjoituksia
- tekniikka- ja improvisaatioharjoituksia
- kansanlauluja sekä helppoja jouhikko- ja pelimannisävelmiä
- säveltää mahdollisesti kappaleita omista lähtökohdistaan

Kitara, kansanmusiikki 4, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- tutustuu pohjoismaiseen kansanmusiikkiperinteeseen

- oppii tekemään lyhyitä tyylinmukaisia sävellyksiä
- kehittää persoonallista ilmaisuaan musiikissa
- Kehittää edelleen yhteismusisointitaitojaan
- Kehittää edelleen improvisointitaitojaan
- edelleen taitojaan korvakuulolta soittamisessa
- laajentaa edelleen teknistä osaamistaan, hallitsee mm. otekäden asemanvaihdot luontevasti sekä barré-otteet
- oppii melodian muuntelua sekä melodian ja harmonian pohjalta improvisoimista

Sisältö:

- konserttikäyntejä
- erityyisiä kappaleita
- yhteissoittoa
- soittotekniikkaharjoituksia
- improvisaatioharjoituksia
- vapaasäestysarjoituksia

Kitara, kansanmusiikki 5, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- tutustuu muihin kansansoittimiin, esim mandoliini, bouzouki
- tutustuu erilaisiin kitaravirityksiin
- parantaa molempien käsien tekniikkaa
- oppii monipuolista tyylinmukaista melodian muuntelua ja improvisoimista
- syventää musiikillista tulkintaa ja sovitustaitoja
- kehittää vapaa säestys –taitojaan
- syventää taitojaan omien sävellysten teossa
- syventää yhteissoittotaitoja
- oppii hyödyntämään näppäilykäden kynsiä soittamisessa ja kehittämään sitä kautta äänen muodostustaan sekä teknistä sujuvuutta
- kuuntelee musiikkia monipuolisesti ja käy konserteissa

Sisältö:

- tekniikka harjoituksia
- konserttikäyntejä
- soittotyylien tuntemusta
- omia sävellyksiä

Kitara kansanmusiikki 6, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- monipuolistaa soittotekniikkaa
- syventää eri perinteiden tyyliintuntemusta
- kykenee säveltämään ja sovittamaan musiikkia pienelle kokoonpanolle (duo, trio tai isompi yhtye)
- syventää tuntemusta eri maiden kansanmusiikkiperinteiden ja maailmanmusiikin kentällä
- kykenee itsenäisesti suunnittelemaan esityskokonaisuuden
- syventää tuntemusta muihin kansanomaisiin soittimiin (esim. mandoliini ja bouzouki)

- musiikin kuuntelua ja tutustumista arkistoäänitteisiin
- yhteymsisointia (myös laulamalla) ja tutustumista muiden instrumenttien käyttöön

Sisältö:

- kansanmusiikkisävelmiä maailmalta ja Pohjoismaista sekä suomalaisen kansanmusiikin eri perinnekerroksista
- sävellys-, sovitus-, muuntelu- ja improvisaatioharjoituksia
- soitto tekniikan ja fraseerauksen monipuolistamista
- omia sävellyksiä ja sovituksia
- musiikin kuuntelua ja tutustumista arkistoäänitteisiin

3.3.2 Kitara, klassinen

Klassisen kitaraopintojen tavoitteena on antaa hyvät valmiudet soittimen käsittelyyn ja tulkintaan, yhteismusisointiin sekä itseilmaisuuksiin musiikin avulla, perehdyttää eri aikakausien kitaramusiikkiin sekä rohkaista elämänmittaiseen harrastukseen ja musisoinnin iloon.

Klassinen kitara 1, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- oppii luontevan soittoasennon.
- oppii teknisiä perusasioita.
- oppii äänenmuodostuksen perusasioita
- oppii nuotinluvun perusteita
- oppii dynamiikan, fraseerauksen ja artikulaation perusasioita
- oppii kuuntelemaan aktiivisesti omaa soittoaan.
- oppii ymmärtämään säännöllisen harjoittelun tärkeyden.
- oppii yhteissoiton alkeita
- saa esiintymiskokemuksia

Sisältö:

- helppoja nuotin- ja rytminlukutehtäviä
- helppoja sointusäestystehtäviä

Klassinen kitara 2, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- vahvistaa ensimmäisenä vuotena opittuja taitoja
- oppii soittamaan kaksiäänistä tekstuuria (melodia ja basso)
- oppii sointuja ja säestyssoittoa sointumerkeistä
- oppii hahmottamaan yksinkertaisten kappaleiden rakenteita
- saa esiintymiskokemuksia

Sisältö:

- helppoja nuotin- ja rytminlukutehtäviä
- helppoja sointusäestystehtäviä

Klassinen kitara 3, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- vahvistaa edelleen oppimiansa taitoja
- kehittää yhteismusisointitaitojaan
- oppii hyödyntämään erilaisia oikean käden näppäilytekniikoita (tirando, apoyando)
- saa valmiuksia korvakuulolta soittamiseen
- saa esiintymiskokemuksia

Sisältö:

- helppoja nuotin- ja rytmilukutehtäviä
- helppoja säestystehtäviä
- tekniikkaharjoituksia
- erilaisten arpeggioiden harjoittelua

Klassinen kitara 4, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- kehittää edelleen nuotintaitojaan
- kehittää musiikillista ilmaisuaan
- kehittää yhteismusisointitaitojaan
- kehittää vapaa säestys -taitojaan
- kehittää taitojaan korvakuulolta soittamisessa
- tutustuu eri aikakausien kitaramusiikkiin
- saa esiintymiskokemuksia

Sisältö:

- nuotin- ja rytmilukutehtäviä
- säestystehtäviä
- korvakuulolta soittoa
- helppoja kitarakappaleita eri aikakausilta
- yhteismusisointi

Klassinen kitara 5, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- oppii hyödyntämään laajemmin erilaisia näppäilytekniikoita, mm. apoyando, tirando, arpeggiot, ote käden sointuotteet, pienet barré-otteet sekä legatot
- oppii hyödyntämään musiikillista artikulaatiota (staccato, legato) kappaleissa
- oppii ymmärtämään yhä monimutkaisempia musiikillisia rakenteita
- oppii itsenäisempään kappaleiden harjoittamiseen
- laajentaa osaamistaan musiikin fraseerauksessa sekä dynamiikan käytössä
- saa esiintymiskokemuksia
- säveltää mahdollisesti kappaleita omista lähtökohdistaan
- kuuntelee musiikkia monipuolisesti ja käy konserteissa

Sisältö

- nuotin- ja rytmilukutehtäviä
- säestystehtäviä

- korvakuulolta soittoa
- kitarakappaleita eri aikakausilta
- yhteismusisointi

Klassinen kitara 6, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- kehittää edelleen nuotinlukutaitojaan varsinkin ylemmistä asemista
- kehittää artikulaatiotaitojaan sekä dynamiikan käyttöä kappaleissa
- kehittää persoonallista ilmaisuaan musiikissa
- kehittää edelleen yhteismusisointitaitojaan
- kehittää edelleen vapaa säestys –taitojaan
- kehittää edelleen taitojaan korvakuulolta soittamisessa
- kehittää teknistä osaamistaan
- saa valmiuksia elinikäiselle soittoharrastukselle
- oppii soittamaan yhä monimutkaisempia tekstuureita (mm. 3- ja 4-äänistä musiikkia)
- oppii kappaleita eri aikakausilta
- saa esiintymiskokemuksia

Sisältö:

- nuotin- ja rytminlukutehtäviä
- säestystehtäviä
- korvakuulolta soittoa
- kitarakappaleita eri aikakausilta
- yhteismusisointi

3.5 Nokkahuilu

Nokkahuilunsoiton voi aloittaa jo 5-8 –vuotiaana. Nokkahuilu sopii hyvin ensimmäiseksi soittimeksi, sillä siitä saa äänen helposti. Sormien, kielen ja puhalluksen yhteistyön oppiminen on palkitsevaa ja helppoja melodioita soitetaan alusta asti.

Aloitussoitteeksi käy muovihuilu, mutta paremmin soiviin puisiin soittimiin siirrytään muutaman vuoden kuluessa. Pidemmälle edetessä tutustutaan erikokoisiin ja -vireisiin nokkahuiluihin, eri tyyliin (keskiaika, renessanssi, barokki ja aikamme musiikki) sekä improvisoinnin ja yhteissoiton perusteisiin.

Nokkahuilu 1, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- oppii lukemaan helppoja rytmejä ja nuotteja
- oppii sopraanonokkahuilun sormitukset perussävellajeissa
- oppii soittamaan yksinkertaisia, helppoja kappaleita

Sisältö:

- alkeisharjoituksia, oppilaille ennestään tuttuja sävelmiä ja kansanlauluja

Nokkahuilu 2, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- opiskelee edelleen sopraanonokkahuilun sormituksia eri sävellajeissa
- saa valmiuksia tuoda kappaleiden tunnelmia esiin
- saa ensimmäisiä kokemuksia esiintymisestä
- osallistuu yhteissoittoon

Sisältö:

- artikulaatio ja hengitysharjoituksia
- eri tunnelmia edustavia sävelmiä ja kansanlauluja sekä helppoja renessanssi- ja barokkisävelmiä

Nokkahuilu 3, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- kehittää edelleen teknisiä valmiuksia (sormet, kielitys, hengitys/puhallus)
- osaa harjoitella itsenäisesti kotona
- oppilaan musiikillisen ilmaisun taidot kehittyvät

Sisältö:

- hengitysharjoituksia ja muita teknisiä harjoituksia
- eri tunnelmia ja historiallisia aikakausia edustavia sävelmiä ja oppilaan itse valikoimaa ohjelmistoa

Nokkahuilu 4, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- oppii sopraanon lisäksi alttonokkahuilun hallintaa
- musiikillisen ilmaisun taidot kehittyvät
- tekniset valmiudet kasvavat
- ohjelmisto karttuu
- kerää esiintymiskokemuksia

Sisältö:

- soolo- ja yhteissoittoa
- tutustutaan sonaatin kehitykseen 1600-luvulta alkaen

Nokkahuilu 5, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- osaa opiskella omatoimisesti
- oppilaan persoonallinen musiikkimaku ja soittotyyli kehittyä
- teknisiä valmiuksia kehitetään edelleen (sormi- ja kielitekniikka ja koristelukuviot)
- oppii improvisoimaan omista lähtökohdista

Sisältö:

- tutustutaan yhteen tai useampaan oppilasta kiinnostavaan tyylikauteen ja soittotapaan

Nokkahuilu 6, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- oppii soittamaan eri kokoisia nokkahuiluja sopraninosta bassoon
- oppilas tunnistaa omat musikaaliset heikkoutensa ja vahvuutensa
- oppilas saa eväät elinikäisen harrastuksen ylläpitämiseksi

Sisältö:

- opitaan lisää soittotekniikoita esimerkiksi aikamme musiikin, kevyen musiikin sekä kansanmusiikin avulla
- syvennyttään yhteen tai useampaan historialliseen soittotyyliin

3.5 Piano

Piano 1, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas:

- oppii luontevaa käsien, sormien ja käsivarsien käyttöä sekä hyvän soittoasennon
- tutustuu erilaisiin kosketustapoihin, mm. staccato, legato
- tutustuu esityserkintöihin ja niiden ilmentämiseen, mm. forte, piano, diminuendo, crescendo
- harjoittelee kappaleen tunnelman ilmentämistä
- oppii soittamaan helppoja asteikkoja
- tutustuu kolmisointuihin
- oppii nuotinluvun perusteet
- oppii kuuntelemaan soittoansa
- oppii soittamaan pieniä pianokappaleita
- aloittaa prima vista -soiton harjoittelun
- rohkaistuu improvisoimaan
- saa ohjeita kotiharjoittelua varten
- saa ohjeita ja kokemusta esiintymisestä

Sisältö:

- tempoltaan ja tunnelmaltaan erityyppisiä helppoja kappaleita
- korvakuuloharjoituksia esimerkiksi tutujen lastenlaulujen pohjalta
- sormiharjoituksia
- valikoiden asteikkoja, murrettuja kolmisointuja, kadensseja
- vapaan säestyksen alkeisharjoituksia
- improvisointia
- materiaalina esimerkiksi tutut lastenlaulut, alkeispianokoulut, helpot kappaleet
Pianon ohjelmistoluettelon 2005 perustaso 1 -osion pohjalta

Piano 2, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas:

- kehittää edelleen käsien ja sormien käytön ja soittoasennon luontevuutta
- oppii keskittymiskykyä ja harjoittelun peruselementtejä: säännöllisyyttä, monipuolisuutta ja itsenäisyyttä

- oppii alustavasti pedaalin käyttöä
- laajentaa erilaisten kosketus- ja soittotapojen sekä esitysmerkintöjen tuntemusta ja osaamista sekä tulkintatahtoa ja ilmaisukykyä
- kehittää edelleen nuotinlukutaitoaan
- kehittää edelleen kuuntelutaitoaan
- saa valmiuksia yksinkertaisten musiikillisten rakenteiden hahmottamiseen
- saa valmiuksia ulkoa soittamiseen
- oppii säestämään melodioita yksinkertaisilla soinnuilla
- oppii yhteismusisointia ryhmän kanssa
- saa valmiuksia improvisointiin ja halutessaan säveltämiseen
- saa ohjeita ja kokemusta esiintymisestä

Sisältö:

- helpohkoja pieniä pianokappaleita eri aikakausilta ja eri sävellajeissa, sisältäen pedaalinkäyttöä
- helppoja etydeitä tai etydinomaisia kappaleita
- esiintymisharjoituksia
- valikoiden asteikkoja, murrettuja kolmisointuja, kadensseita
- yhteismusisointia
- korvakuulosoittoa
- prima vista -soittoa
- improvisointia ja säveltämistä oppilaan ja opettajan yhdessä niin sopiessa
- vapaan säestyksen alkeisharjoituksia mm. kansan- ja lastenlaulujen parissa
- materiaalina kappaleita esim. Pianon ohjelmistoluettelon 2005 perustaso 1 -osion pohjalta

Piano 3. yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas:

- kehittää edelleen teknistä tasoaan
- kehittää edelleen kuuntelutaitoaan
- oppii asteikot ja kolmisoinnut varmoiksi
- saa lisää valmiuksia vapaaseen säestykseen, melodian soinnuttamiseen ja erilaisiin komppityyleihin
- oppii ymmärtämään musiikkitermit ja huomioimaan ne soitossa
- oppii eläytymään kappaleen tunnelmaan
- tutustuu eri tyylikausien eroavaisuuksiin
- oppii fraseerausta
- saa lisää valmiuksia yksinkertaisten musiikillisten rakenteiden hahmottamiseen
- kehittää pedaalinkäyttöään
- kehittää nuotinluvun sujuvuutta ja prima vista - soittoa
- saa kokemuksia esiintymistilanteista

Sisältö:

- erityylyisiä pianokappaleita eri aikakausilta
- etydeitä, sormiharjoituksia
- asteikkoja, murrettuja kolmisointuja, kadensseja
- prima vista -harjoituksia
- improvisointia ja sävellystä oppilaan ja opettajan yhdessä niin sopiessa
- vapaa säestys -kappaleita, esimerkiksi lasten- ja kansanlauluja, joiden soinnutus koostuu perustehoista I-IV-V7

- materiaalina kappaleita esim. Pianon ohjelmistoluettelon 2005 perustaso 1 -osion pohjalta

Piano 4, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- kehittää teknistä valmiuttaan entistä vaativampien harjoitusten kautta
- soittaa entistä monipuolisemmin asteikkoja ja etydeitä
- kehittää eri tyylikausien eroavaisuuksien tuntemusta ja tulkintataitoa
- oppii tiedostamaan entistä tarkemmin, millaista ääntä hänen tulee etsiä kotona harjoitellessaan
- kykenee hahmottamaan harjoittelemiensa teosten musiikillisia rakenteita ja kokonaisuuksia
- kehittää pedaalinkäyttöään
- kehittää yhteismusisointitaitojaan
- oppii rinnakkaismollit ja nelisoinnut vapaa säestys -tehtäviin
- saa kokemuksia esiintymistilanteista

Sisältö:

- vaikeutuvia, tempoiltaan ja tunnelmiltaan erilaisia pianokappaleita eri aikakausilta
- etydeitä, teknisiä harjoituksia
- asteikkoja, murrettuja kolmisointuja, kadensseja
- kamarimusiikkikappaleita
- prima vista -harjoituksia
- vapaa säestys -kappaleita
- materiaalina kappaleita esim. Pianon ohjelmistoluettelon 2005 perustaso 2 -osion pohjalta

Piano 5, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas:

- oppii entistä laajempia ja haastavampia kappaleita, mm. sonatiineja ja taiturikappaleita
- oppii tuntemaan säveltäjiä sekä eri aikakausien ja tulkintojen erilaisuutta
- harjoittaa uudenlaisia, entistä monipuolisempia teknisiä taitoja ja soittotapoja, mm. trillien ja etuheleiden soittamista
- omaksuu luontevan, oma-aloitteisen pedaalinkäytön
- kehittää yhteismusisointitaitojaan
- saa lisää valmiuksia vapaaseen säestykseen
- saa kokemuksia esiintymistilanteista

Sisältö:

- entistä laajempia, tempoiltaan ja tunnelmiltaan sekä muotorakenteiltaan erilaisia pianokappaleita eri aikakausilta, mm. wieniläisklassisia sonatiineja, polyfonisia barokkikappaleita
- etydeitä, teknisiä harjoituksia
- kamarimusiikkikappaleita
- asteikkoja, murrettuja kolmisointuja, kadensseja
- entistä monipuolisemmasta soinnutuksesta koostuvia vapaa säestys -kappaleita

- materiaalina kappaleita esim. Pianon ohjelmistoluettelon 2005 perustaso 2 -osion pohjalta

Piano 6, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas:

- oppii soittamaan näyttävästi, varmasti ja ilmeikkäästi
  - kykenee ylläpitämään ja harjoittamaan soittotaitoaan itsenäisesti
  - oppii sujuvan ja luontevan tekniikan
  - oppii fraseeraamaan soittaessaan kokoaikaisesti ja luontevasti
  - kykenee hahmottamaan harjoittelemiensa teosten musiikillisia rakenteita ja kokonaisuuksia
  - oppii tyylitajua sävellysten suhteen ja kykenee tulkitsemaan eri aikakausien musiikkia
  - osaa säestää kappaleita sointumerkeistä niiden luonnetta ilmentäen
  - saa kokemuksia esiintymistilanteista
  - ottaa osaa yhteismusisointiin ja kykenee toimimaan ryhmän jäsenenä
- Sisältö:
- tempoiltaan ja tunnelmiltaan sekä muotorakenteiltaan erilaisia pianokappaleita eri aikakausilta
  - etydeitä, teknisiä harjoituksia
  - kamarimusiikkikappaleita
  - asteikkoja, murrettuja kolmisointuja, kadensseja
  - vapaa säestys -kappaleita
  - materiaalina kappaleita esim. Pianon ohjelmistoluettelon 2005 perustaso 2 - ja perustaso 3 -osoiden pohjalta

3.6 Pop- / jazzlaulu

Laulutunnit koostuvat hengitys- ja ääniharjoituksista sekä tekniikan harjoittamisesta kevyttä (eli afroamerikkalaista) ohjelmistoa työstäen.

Opettaja ja oppilas laativat lukuvuoden alussa kunkin oppilaan yksilöllisten oppimistavoitteiden mukaisen työskentelysuunnitelman lukuvuodeksi kerrallaan.

Ohjelmistoa kerätään harjoittamalla erityyppisiä kappaleita. Ohjelmisto voi koostua esim. seuraavista tyylisuunnista: Rythm & blues (r&b, blues, gospel, funk, soul), pop/rock, suomalaiset ja ulkomaiset kansanlaulut ja laulelmat, suomipop ja iskelmä, vanha tanssimusiikki, näyttämömusiikki ja musikaali ja jazz.

Pop-/jazzlaulu 1, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- tutustuu omaan ääneen ja instrumenttiin
- oppii hahmottamaan rytmiikan ja fraseerauksen afroamerikkalaisessa musiikissa
- oppii sisäistämään hengitystekniikan laulutuen synnyssä

Sisältö:

- perusääniharjoituksia ja hengitysharjoituksia

- kehonhuoltoa & kehontuntemusta
- oppilaan mieltymykset ja lähtökohdat huomioiden ohjelmistoa afroamerikkalaisen musiikin alueelta

Pop-/jazzlaulu 2, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- tutustuu kevyeen ohjelmistoon ja kartuttaa ohjelmistoa
- oppii laajentamaan äänialaa ja kehittämään äänenkäyttöä edelleen
- tutkii fraseerausta afroamerikkalaisten musiikkityylien puitteissa
- saa kokemusta myös esiintymistilanteesta

Sisältö:

- perusääniharjoitukset ja tekniikan syventäminen
- afroamerikkalaiseen ohjelmistoon tutustutaan eri tyylien kautta
- rytmiiän kokeminen musiikissa (mm. etuiskut, erilaisten tahtilajit, kolmimuunteisuus)

Pop-/jazzlaulu 3, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- oppii vahvistamaan äänenmuodostusta ja hengitystekniikkaa
- oppii oman instrumentin huoltoa ja kunnossapitoa
- oppii vahvistamaan ilmaisua esiintymistilanteessa
- oppii hahmottamaan kappaleiden musiikillisia rakenteita ja kokonaisuuksia sekä ymmärtämään tekstin ja musiikin dramaturgiaa

Sisältö:

- monipuolisia teknisiä harjoituksia sekä monipuolista ohjelmistoa afroamerikkalaisen musiikin alueelta
- kehonhuoltoa & kehontuntemusta vahvistetaan
- tulkintaa syvennetään pohtien mm. artikulaation ja tekstin suhdetta melodiaan(musiikkia ja tekstiä analysoiden)

Pop-/jazzlaulu 4, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- syventää opittujen tietoja ja taitoja afroamerikkalaisen musiikkityylin alueella
- laajentaa ohjelmistoa
- oppii löytämään oman tyylin ja musiikillisen rohkeuden improvisaation kautta
- esiintyy konsertissa

Sisältö:

- monipuolisia teknisiä harjoituksia sekä monipuolista ohjelmistoa afroamerikkalaisen musiikin alueelta
- kehonhuoltoa & kehontuntemusta syvennetään
- laulu-improvisaation harjoittamista eri tyylien kautta

Pop-/jazzlaulu 5, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- oppii edelleen vahvistamaan äänenmuodostusta ja hengitystekniikkaa
- kehittää improvisaatiota edelleen
- oppii vahvistamaan omaa tyyliä (& tyyliuunnan ohjelmiston laajentaminen)
- ymmärtää kevyen musiikin eri tekniikoita

Sisältö:

- ääni- ja hengitysharjoituksia
- eri tyylien ja tekniikoiden sisäistäminen tutustumalla uusiin tekniikoihin (esim. CVT)
- itselle mieluisan tyylin ohjelmiston kartuttaminen
- äänitteen tai tallenteen tekeminen

Pop/jazzlaulu 6, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- syventää opittuja taitoja sekä vahvistaa omaa tyyliä afroamerikkalaisen musiikkityylin alueelta
- laajentaa ohjelmistoa edelleen
- esiintyy omassa konsertissa

Sisältö:

- monipuolisia teknisiä harjoituksia sekä monipuolista ohjelmistoa afroamerikkalaisen musiikin alueelta
- kehonhuoltoa & kehontuntemusta jatketaan
- äänitteen tai tallenteen tekeminen oman vahvuusalueelta

3.7 Rummut

Parasta rumpujen soitossa on itse soittamisen ilo ja sen jakaminen muiden kanssa. Rumpujen soiton tulisi ennen kaikkea olla vapauttavaa itsensä ilmaisemista, eikä missään nimessä kahlitsevaa suorittamista. Musiikkikoulussa voi siis oppia tekniikkaa, jonka avulla soittaja voi ilmaista itseään instrumenttinsa kautta, mutta jokainen saa kertoa oman "tarinansa" ihan itse. Menestyneimmät soittajat ovat onnistuneet pitämään nämä perusasiat aina mielessään ja ovat sitä kautta onnistuneet tuomaan oman itsensä esiin ja olemaan äärimmäisen luovia.

"A genius is the one most like himself" - "Nero on se, joka on eniten oma itsensä"
-Thelonious Monk

Rummut 1, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- tutustuu omaan instrumenttiinsa
- käy läpi instrumenttitekniikkaa (kapulaote, soittoasento ja ergonomia)

- pohtii, kuuntelee ja käy läpi asioita, jotka ovat tärkeitä rumpalille rytmimusiikin saralla
- opettelee soittamaan säestysrytmit: 1/8-rock, 1/16-rock, triolikomppi ja shuffle-rock
- opettelee soittamaan metronomin kanssa
- tutustuu rudimentteihin

Sisältö:

- perustekniikkaharjoitukset ja rudimentit
- rumpukirjat (esim. Ted Reed: Syncopation, Leevi Leppänen: Rokkaavat Rummut)

Rummut 2, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- opettelee soittamaan pop/rock-säestysrytmejä tasajakoisesti ja kolmimuunteisesti
- kehittää instrumenttitekniikkaansa
- tutustuu rumpunotaatioon
- opetelee rytmipyramidin
- soittaa lyhyitä pikkurumputehtäviä
- opetelee hahmottamaan kahden ja neljän tahdin mittaisia jaksoja ja merkkaamaan rummuilla jaksojen välisiä taitteita

Sisältö:

- rumpukirjat (esim. Tommi Rautiainen: Groove In, Ted Reed: Syncopation)

Rummut 3, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- aloittaa syvemmän paneutumisen kapulatekniikkaan (mm. Moeller-tekniikka)
- keskittyy enemmän fraseeraukseen ja soittaa levyjen päälle
- tutustuu kokonaisiin rudimenttikappaleisiin
- tutustuu rytmimusiikin eri tyyliinlajeihin (mm. Rock, pop, jazz, latin)

Sisältö:

- cd-levyt
- rudimenttikirjat (esim. Charley Wilcoxon; All American Drummer)

Rummut 4, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- harjoittelee vispilöiden käyttöä
- jatkaa tekniikan harjoittelua ja rudimentteihin paneutumista
- kehittää nuotinlukutaitoa ja kapulatekniikkaa
- kasvattaa soitannollista sanavarastoa

Sisältö:

- N.A.R.D The Standard American Drum Rudiments
- Ääninäytteet ja videot

Rummut 5, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- kehittää improvisointia (peruskomppien ja harjoitusten soveltaminen, rumpufillit ja soolot),
- opettelee tuomaan esiin oman musiikillisen näkemyksensä ja musiikilliset tavoitteensa
- oppii ymmärtämään omaa vastuuta ryhmässä musisoidessa
- pohtii treenimetodeja
- syventää tyyllilajien tuntemusta (mm. jazz-, funk- ja latinalaisamerikkalaisessa – musiikissa)

Sisältö:

- rumpukirjat (mm. John Riley: The Art Of Bob Drumming, Stanton Moore: Groove Alchemy)

Rummut 6, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- opettelee keskittymään yhä enemmän omiin näkemyksiin ja musiikillisiin tavoitteisiin
- harjoittelee polyrytmejä
- opettelee lisäämään improvisaatiota soittoonsa
- harjoittelee rumpusooloja ja kehittää niihin musiikillisia kaaria
- jatkaa tekniikan hiomista, rudimenttien harjoittelua ja niiden soveltamista soittoon
- "oman soundin" kehittämistä esikuvat huomioiden
- keskittyy omaehtoiseen aktiivisuuteen (tiedon haku, omat bändit)

Sisältö:

- musiikkinäytteiden analysointi ja omat transkriptiot

- 5 pop/rock-henkistä sävellystä
- 5 latin-henkistä sävellystä
- 5 jazz-henkistä sävellystä
- 5 vapaavalintaista sävellystä

3.8 Saksofoni

Saksofoninsoiton opetuksen tavoitteena on soittimen kokonaisvaltainen hallinta, luovuuden ja musikaalisuuden kehittäminen ja esiintymistaitojen oppiminen. Terveen äänenmuodostuksen ja hyvän soittotekniikan avulla oppilaalle annetaan valmiudet sujuvaan soittamiseen. Oppilas ymmärtää pitkäjänteisen ja säännöllisen harjoittelun tärkeyden. Ajan myötä oppilas löytää oman musiikillisen identiteettinsä.

Saksofoni 1, yksi vuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- tutustuu soittimeen

- tutkii saksofonin mahdollisuuksia musiikissa
- etsii luontevan harjoittelu- ja yksilöllisen soittotavan
- oppii notaation perusasiat
- opettelee yleisimmät sormitukset
- tutustuu asteikkoihin ja sointuihin
- opettelee äänenmuodostuksen perusteet, sisältäen ansatsin ja hengitystekniikan

Sisältö:

- oppikirjoja mm. Altsax.nu 1

Saksofoni 2, yksi vuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- pyrkii tasaisen äänen hallintaan keskirekisterissä
- opettelee esiintymistaidon alkeet
- syvennetään jo opittuja taitoja
- harjoittelee intonaatiota ja vibratoa
- opettelee prima vistaa

Sisältö:

- oppikirjoja mm. Altsax.nu 1

Saksofoni 3, yksi vuosi, 31 tunti

Tavoitteet:

Oppilas

- laajentaa dynamiikkaa
- keskittyy äänen laatuun ja eri sävyihin
- tutustuu ylä- ja alarekisteriin
- perehtyy yhteissoittoon

Sisältö:

- oppikirjoja mm. Altsax.nu 2 ja Complete Saxophone Palyer

Saksofoni 4, yksi vuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- syventää musiikin tulkintaa
- opettelee fraseerausta
- kiinnittää huomioita artikulointiin ja rytmikkaan
- ohjelmisto karttuu
- pyrkii säännöllisiin esiintymisiin

Sisältö:

- oppikirjoja mm. Altsax.nu 2 ja Complete Saxophone Palyer

Saksofoni 5, yksi vuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- syventää perustaitoja edelleen

- pyrkii monipuoliseen artikulointiin ja puhtaaseen intonaatioon
- kykenee ilmaisukykyiseen soittoon
- tutustuu vaihtoehtoihin äänenmuodostus- ja soittotapoihin: subtone, altissimo-rekisteri, multifonit

Sisältö: Sisältö:

- oppikirjoja mm. Altsax.nu 3 ja Complete Saxophone Palyer

Saksofoni 6, yksi vuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- opettelee transponoimaan
- opettelee improvisoimaan
- harjoittelee korvakuulolta soittamista
- pyrkii hallitsemaan laajan ja monipuolisen ohjelmiston

Sisältö:

- oppikirjoja mm. Altsax.nu 3 ja Complete Sacophone Palyer

3.9 Sähköbasso

Sähköbasso 1, yksi lukuvuosi, 31 oppituntia

Tavoitteet:

Oppilas

- tutustuu soittimeen
- oppii luonnollisen tavan soittaa
- oppii nuotinlukua helposta tekstistä
- oppii harjoittelemaan tekniset ja rytmiset perusasiat
-

Sisältö:

- perustekniikan harjoittelua
- vasemman käden sormitukset, oikean käden vuorosormitekniikka
- pentatoniset asteikot (duuri ja molli)
- ohjelmiston harjoittelua (blues, pop, rock)

Sähköbasso 2, yksi lukuvuosi, 31 oppituntia

Tavoitteet:

Oppilas

- oppii soittamaan helppoja bassokomppeja
- ymmärtää perusrytmiikkaa
- oppii duuri- ja kolmisoinnut
- opettelee rytmiä ja tempoa
- opiskelee rytmipyramiidin
- saa ohjausta esiintymiseen ja yhtyesoittoon sekä kiinnostuu musiikin kuuntelusta
- oppii soittimensa huoltoa

Sisältö:

- perustekniikan harjoitukset syvennetään

- rytmipyramidi
- pentatoniset asteikot (duuri ja molli)
- kolmisoinnut (duuri ja molli)
- ohjelmistoa harjoittelua
- yhtyesoitto

Sähköbasso 3, yksi lukuvuosi, 31 oppituntia

Tavoitteet:

Oppilas

- ymmärtää basson luonteen musiikissa ja rytmiryhmässä
- oppii soittamaan korvakuulolta
- oppii soittamaan kappaleita ulkoa
- löytää kappaleen luonteen
- saa taitoja uusien kappaleiden opetteluun
- oppii pentatoniset asteikot (duuri ja molli)
- opiskelee oikean ja vasemman käden tekniikat

Sisältö:

- perustekniikan harjoitukset syvenevät
- rytmipyramidi
- pentatoniset asteikot (duuri ja molli)
- kolmisoinnut (duuri ja molli)
- ohjelmiston harjoittelua ulkoa ja korvakuulolta

Sähköbasso 4, yksi lukuvuosi, 31 oppituntia

Tavoitteet:

Oppilas

- hahmottaa musiikillisia muotoja
- oppii pentatoniset riffit
- oppii riffit ja asteikot metronomin kanssa
- kehittyy korvakuulolta soittamisessa
- oppii yhtyesoittoa

Sisältö:

- duuriasteikot
- harmoninen molli ja blues
- luonnollinen molli
- komppirytmit: 4/4, 3/4, 6/8, 12/8, 2/4
- rock- ja blues walking bassokompeja
- 16 –osarytmikka (soul ja funk)

Sähköbasso 5, yksi lukuvuosi, 31 oppituntia

Tavoitteet:

Oppilas

- oppii soittamaan sointukulkua
- opettelee kuuntelu- ja nuotinnustehtäviä
- saa valmiudet ammattimaiseen musiikin harrastukseen
- ymmärtää musiikilliset osat ja muodot kappaleesta
- saa esiintymistilaisuuksia

- kuuntelee musiikkia

Sisältö:

- yhtyesoitto
- duuri ja molli asteikot
- nuotinnustehtäviä
- rytmipyramidi
- korvakuulolta soittaminen
- modaalisuus (kirkkosävellajit)
- nuotinluku
- rock- ja blues walking bassokomppeja
- 16-osarytmiiikka (soul, motown, funk)

Sähköbasso 6. yksi lukuvuosi. 31 oppituntia

Tavoitteet:

Oppilas

- hallitsee eri musiikkityylien perusteet
- oppii improvisoinnin perusteet.
- omaa näkemyksen soittotekniikoista ja soundeista
- tekee transkriptioita soittimelle

Sisältö:

- - sooloimprovisointia, esim. blues, modaalinen ja jazzstandardit
- melodinen molli
- modaalisuus ja kirkkosävellajit
- kaksioktaaviset asteikot
- rytmipyramidi
- jazzpohjainen walking bass (1n 2, jazzblues, jazzvalssi, rhythm changes, 2-5-1 sointutehot)
- yhtyesoitto
- studiotyöskentely
- oman soiton äänitys
- transkriptioita
- rytmiiikka ja fraseeraus
- korvakuulolta soittaminen
- nuotinluku
- soolo-improvisointi
- latin-tyylit, soul ja funk

3.10 Sähkökitara

Opinnot kestävät kuusi vuotta. Tänä aikana opiskelija opiskelee seuraavan taulukon mukaiset kitaransoittoon ja musiikkiin liittyvät ilmiöt (opintokokonaisuudet) vapaavalintaisessa järjestyksessä, opettajan harkinnan mukaan. Ilmiöt opiskellaan opettajan ja opiskelijan valitsemien kappaleiden yhteydessä, esimerkki soveltuvasta kappaleesta kohtaan B4 on The Loner (säv. Gary Moore).

A+B ovat pakollisia, jotka tulee opiskella kolmen ensimmäisen vuoden aikana. Muut oppilas valitsee opettajan kanssa neuvotellen haluamassaan järjestyksessä.

A	Oikea käsi		
A	Oikea käsi	käden asento	perinteinen
1	Oikea käsi	käden asento, tukipisteet	liike kyynärpäältä/ranteesta/ peukalo&etusormi- yhdistelmästä
2	Oikea käsi	käden asento, tukipisteet	dempaus/äänten pituus/palm mute
3	Oikea käsi	yksittäiset äänet / Single note	plektra alaspäin
4	Oikea käsi	yksittäiset äänet / Single note	alternate picking
5	Oikea käsi	soinnut ja intervallit	edestakainen harjaus (alternate strumming)
6	Oikea käsi	soinnut ja intervallit	arpeggio (mmmvvvv)
B	Vasen käsi		
1	Vasen käsi	käden asento (ote/tuki kitaran kaulasta)	paikka nauhoihin nähden
2	Vasen käsi	tekniikat	vibrato, vipu
3	Vasen käsi	tekniikat	venytys = bend, puolisävelaskel
4	Vasen käsi	tekniikat	venytys = bend, kokosävelaskel
5	Vasen käsi	tekniikat	venytys = bend, esivenytys (pre-bend), bend ja palautus (release)
6	Vasen käsi	tekniikat	liu'utus (slide)
7	Vasen käsi	tekniikat	vasarointi (hammer-on)
8	Vasen käsi	tekniikat	pull-off
9	Vasen käsi	tekniikat	trillit
10	Vasen käsi	tekniikat	sammutus (dempaus) /äänten pituus/staccato - osa kielistä
11	Vasen käsi	tekniikat	sammutus (dempaus) /äänten pituus/staccato - kaikki kielet
12	Vasen käsi	tekniikat	luonnolliset huiluaänet (natural harmonics), 5, 7 ja 12 nauhalta
C	Improvisointi- idiomit		
1	Improvisointi-idiomit	blues	mollipentatoninen
2	Improvisointi-idiomit	blues	duuripentatoninen
3	Improvisointi-idiomit	blues	blues-asteikko (6- sävelinen)
4	Improvisointi-idiomit	tonaalinen	tonaaliset purkaukset, johtosävel - 1, 4 - 3 (guide tones)
5	Improvisointi-idiomit	yleiset työkalut improvisointiin	blues-rakenteen soittaminen 1. fraasilla (käydään läpi 3 fraasia)

6	Improvisointi-idiomit	yleiset työkalut improvisointiin	bluesfraaseja (2 tai useamman blues-fraasin yhdistäminen)
7	Improvisointi-idiomit	yleiset työkalut improvisointiin	Improvisointi yhtä rytmistä motiivia käyttäen
8	Improvisointi-idiomit	yleiset työkalut improvisointiin	Improvisointi 2 - 4 tahdin fraaseja käyttäen
D Melodian tulkinta			
1	Melodian tulkinta	single note	vibrato
2	Melodian tulkinta	single note	venytykset
3	Melodian tulkinta	single note	vasarointi (hammer-on)
4	Melodian tulkinta	single note	pull-off
5	Melodian tulkinta	single note	liuku (slide)
6	Melodian tulkinta	duuriasteikon käyttö melodiassa	liike asemassa
7	Melodian tulkinta	duuriasteikon käyttö melodiassa	liike rajoitetuilla kielillä
8	Melodian tulkinta	molliasteikon käyttö melodiassa	liike asemassa
9	Melodian tulkinta	molliasteikon käyttö melodiassa	liike rajoitetuilla kielillä
E Fraseeraus			
1	Fraseeraus	legato	
2	Fraseeraus	staccato	
3	Fraseeraus	1/8 - 1/16 aika-arvojen fraseeraus	1/8 - 1/16 aika-arvojen fraseeraus (suora --- kolmimuunteisuus)
F Soinnut			
1	Soinnut	power chords	
2	Soinnut	kolmisoinnut 1. asema	
3	Soinnut	power chords oktaavituplauksin	
4	Soinnut	barresoinnut (duuri/molli/dom7/m7, perusääni 6. kielellä)	
5	Soinnut	barresoinnut (duuri/molli/dom7/m7, perusääni 5. kielellä)	
6	Soinnut	nelisoinnut perusmuodossa 6-4-3-2	
7	Soinnut	kolmisointujen käännökset	
8	Soinnut	kauttasoinnut	
9	Soinnut	tonaalisen melodian soinnutus: I - IV - V - I	
10	Soinnut	soinnutuksen transponointi: I - IV - V - I, blues	
G Nuotinluku			
1	Nuotinluku	asemien hahmottaminen muutamalla sormituksella p. 6	

		ja 5, kaikki säv. Lajit	
2	Nuotinluku	otelaudan suuntaisesti sävellajit 2 # - 2 b	
3	Nuotinluku	venytysten merkinnät, 1/2, kokoaskel	
4	Nuotinluku	vasarointi (hammer-on) merkinnät	
5	Nuotinluku	pull-off, merkinnät	
6	Nuotinluku	liu'utuksen (slide) merkinnät	
7	Nuotinluku	pre-bend merkinnät	
8	Nuotinluku	kampimerkinnät	
9	Nuotinluku	"palm mute" -merkinnät	
10	Nuotinluku	demppeusten merkinnät	
11	Nuotinluku	plektransuunnat	
	Soundit, laitteet, H ym.		
1	Soundit, laitteet, ym.	instrumenttikohtainen opetus osana musiikkitietoa (esim. 6 krt. 1 / vuosi)	
	I Rytmiset harjoitteet		
1	Rytmiset harjoitteet	dempattujen kielten soittaminen kahdeksasosina metronomin kanssa ->	
2	Rytmiset harjoitteet	korostusten soittaminen kahdeksasosista ->	
3	Rytmiset harjoitteet	kahdeksasosien jättäminen (perusjaot)	
4	Rytmiset harjoitteet	kaikki alas	
5	Rytmiset harjoitteet	iskulliset alas, iskuttomat ylös	
6	Rytmiset harjoitteet	metronomi 2 ja 4 -iskulla (vaaditaan kaikilta)	
7	Rytmiset harjoitteet	rytmipyramidi, 1/8, triolit, 1/16	
8	Rytmiset harjoitteet	sykkeen tuottaminen kropalla, jalalla ym/plektrakädellä	

3.11 Viulu

3.11.1 Viulu kansanmusiikki

Kansanmusiikkipainotteisten viuluopintojen tavoitteena on antaa hyvät valmiudet soittimen käsittelyyn ja tulkintaan, improvisointiin ja yhteismusisointiin, perehdyttää suomalaiseseen ja eri maiden kansanmusiikkisävelmistöön sekä rohkaista elämänmittaiseen harrastukseen ja musisoinnin iloon.

Viulu, kansanmusiikki 1, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- tutustuu omaan instrumenttiinsa ja viulunsoiton perustekniikkaan

- saa tuntumaa säännölliseen harjoitteluun ja itsenäiseen työskentelyyn
- oppii tuottamaan yksinkertaisia melodioita soittaen ja kirjoittaen
- kehittyä sävelpuhtauden kuuntelussa
- käyttää oppimisen tukena laulamista

Sisältö:

- helppoja nuotin- sekä rytmilukutehtäviä
- helppoja säestys-/stemmasoittoharjoituksia
- asteikkojen ja harmoniasoiton alkeita
- kuulonvaraista musisointia tukevia harjoituksia
- lyhyitä kansansävelmiä ja –lauluja

Viulu, kansanmusiikki 2, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- kehittää soittotekniikkaa
- oppii hahmottamaan sävelmien rakenteita
- käyttää oppimisen tukena musiikin kuuntelua ja laulamista
- tutustuu kansanomaisiin jousitustapoihin ja fraseeraukseen
- saa tuntumaa ”omasta päästä” -soittoon ja improvisointiin
- laajentaa kansanmusiikkiohjelmistoaan
- saa kokemusta esiintymistilanteista

Sisältö:

- nuotin- sekä rytmilukutehtäviä
- helppoja säestys- ja stemmasoittoharjoituksia
- tekniikka- ja improvisaatioharjoituksia
- lyhyitä asteikkoja, kolmisointuja ja pariääniharmonioiden alkeita
- kansanlauluja sekä helppoja jouhikko- ja pelimannisävelmiä

Viulu, kansanmusiikki 3, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- tutustuu pohjoismaiseen kansanmusiikkiperinteeseen
- oppii tekemään lyhyitä tyylinmukaisia sävellyksiä
- kehittää musiikillista tulkintaa ja sovitustaitoja
- oppii melodian muuntelua sekä melodian ja harmonian pohjalta improvisoimista
- saa valmiuksia erilaisiin soitto-, yhtyemusisointi- ja esiintymistilanteisiin

Sisältö:

- erityyppisiä kansanmusiikkisävelmiä kansanomaisin jousituksin
- tyyli-, tekniikka-, muuntelu- ja improvisaatioharjoituksia
- asteikkoja ja murtosointuja sekä tuplaoteharmonioiden alkeita
- säestys- ja stemmasoittoharjoituksia
- asemanvaihtojen ja vibraton alkeita
- kuulonvaraista musisointia tukevia harjoituksia

Viulu, kansanmusiikki 4, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- parantaa molempien käsien tekniikkaa
- oppii monipuolista tyylinmukaista melodian muuntelua ja improvisoimista
- syventää musiikillista tulkintaa ja sovitustaitoja
- syventää taitojaan stemmasoitossa
- syventää yhteissoittotaitoja

Sisältö:

- erityyylisiä pelimannisävelmiä eri maiden perinteistä
- asteikkoja ja murtosointuja sekä tuplaotteita
- jousitekniikkaharjoituksia
- fraseerauksen ja vibraton kehittämistä

Viulu, kansanmusiikki 5, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- kehittää monipuolisesti soittotekniikkaa
- oppii monipuolista tyylinmukaista melodian koristelua
- syventää tuntemustaan kansanmusiikin kentän erilaisiin viulutyyliin
- syventää monipuolisesti solistisia sekä säestyssoittotaitoja
- tutustuu nykykansanmusiikin tyylikeinoin
- tutustuu muihin kansanomaisiin jousisoittimiin (esim. jouhikko ja avainviulu)

Sisältö:

- pelimannisävelmiä eri maiden perinteistä ja henkilötyyliin parista
- tekniikkaharjoituksia
- jousitekniikan ja fraseerauksen monipuolistamista
- vibraton hallintaa ja tyylinmukaista koristelua
- tyylituntemusta ja -tietoutta

Viulu, kansanmusiikki 6, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- monipuolistaa soittotekniikkaa
- syventää eri perinteiden tyylituntemusta
- kykenee säveltämään ja sovittamaan musiikkia pienelle kokoonpanolle (duo, trio tai isompi yhtye)
- syventää tuntemusta eri maiden kansanmusiikkiperinteiden ja maailmanmusiikin kentällä
- kykenee itsenäisesti suunnittelemaan esityskokonaisuuden
- syventää tuntemusta muihin kansanomaisiin jousisoittimiin (esim. jouhikko ja avainviulu)

Sisältö:

- kansanmusiikkisävelmistöä maailmalta ja Pohjoismaista sekä suomalaisen kansanmusiikin eri perinnekerroksista
- sävellys-, sovitus-, muuntelu- ja improvisaatioharjoituksia
- jousi- ja viulukäden tekniikan ja fraseerauksen monipuolistamista
- omia sävellyksiä ja sovituksia

3.11.2 Viulu, klassinen

Viulunsoiton opiskelun kantavana ajatuksena on antaa hyvät valmiudet soittimen käsittelyyn ja tulkintaan sekä rohkaista elämänmittaiseen harrastukseen ja/tai luoda pitävä pohja ammattiopinnoille.

Viulu, klassinen 1, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- tutustuu omaan instrumenttiinsa
- luo hyvä perustekninen pohja
- tutustuu erilaisiin tunnetiloihin musiikin avulla

Sisältö:

- lyhyitä, erityyisiä pikkukappaleita
- asteikkojen ja kolmisointujen alkeita
- etydejä harkinnan mukaan
- kappaleina esim. suomalaisia kansanlauluja, Suzuki-vihko 1

Viulu, klassinen 2, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- kehittää soittotekniikkaansa
- laajentaa ohjelmistoaan
- saa esiintymiskokemusta

Sisältö:

- lyhyitä, erityyisiä pikkukappaleita
- lyhyitä asteikkoja ja kolmisointuja
- kappaleina esim. suomalaisia kansanlauluja, Suzuki-vihko 1

Viulu, klassinen 3, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- oppii pitkäjänteistä harjoittelua
- oppii tulkintaa
- Saa yhteissoittotaitoja
- saa solistisia valmiuksia

Sisältö:

- lyhyitä, erityyisiä kappaleita
- asteikkoja ja murtosointuja sekä kaksoisäänten alkeita
- asemanvaihtojen alkeet
- jousitekniikan kehittämistä
- vibraton alkeet
-

Viulu, 4 klassinen, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- parantaa molempien käsien tekniikkaa
- kartuttaa ohjelmistoaan
- tutustuu musiikkiin eri aikakausilta
- opiskelee hyviä harjoittelutottumuksia
- oppii tulkintaa
- yhteissoittotaidot kehittyvät

Sisältö:

- erityyisiä kappaleita
- asteikkoja ja murtoosointuja sekä kaksoisääniasteikkoja
- jousitekniikan hiominen
- vibraton kehittäminen

Viulu, klassinen 5, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- kehittää monipuolisesti soittotekniikkaa
- tutustuu vaativampaan omalle instrumentilleen sävellettyyn musiikkiin

Sisältö:

- erityyisiä kappaleita
- pitkiä asteikkoja, murtoosointuja ja kaksoisääniasteikkoja
- jousitekniikan monipuolistaminen
- vibraton hallinta erityyisissä kappaleissa, tyyliintuntemusta

Viulu klassinen 6, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- monipuolistaa soittotekniikkaansa
- tutustuu vaativampaan, omalle instrumentilleen sävellettyyn musiikkiin

Sisältö:

- harjoittaa riittävän laajan ohjelmiston
- ohjelmisto sisältää musiikkia eri tyylikausilta. Kappaleina esim. Bachin tai Beriotin konsertot, Vivaldin vuodenajat, Mozartin kaksiosaiset sonaatit, pikkukappaleita (Kreisler, Sarasate, Sallinen, Sibelius, Madetoja yms.), uutta musiikkia, mahdollisesti omia sävellyksiä.

3.13 Yksinlaulu

Yksinlaulun opiskelun tavoitteena on kehittää ääni mahdollisimman ekonomiseksi käyttäen. Äänen kuuluu kestää läpi elämän. Lauletaan "koroilla" ei pääomalla.

Yksinlaulu 1, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- oppii resonanssin eli kajeen käyttöä sekä hengittämään oikein

- oppii käyttämään kehon tukea äänen tuottamisessa
- ohjelmiston kartuttaminen alkaa
- oppii pitkäjännitteisyyttä sekä itsenäistä työskentelyä

Sisältö:

- perusääniharjoituksia
- helppoja kansanlauluja, laulelmia ja lyhyitä liedejä

Yksinlaulu 2, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- kehittää lauluinstrumenttiaan edelleen
- tutustuu "vokaalipuuhun" – vokaalien sointikorkeuksiin
- saa valmiuksia laulutekstien kanssa työskentelyyn
- oppii fraseerausta
- tulee varmemmaksi nuotinlukutaidossa
- oppii tuomaan esiin erityylisten laulujen tunnelmaa ja sanomaa
- kuuntelee musiikkia ja tutustuu eri tyyliin sekä kuuntelemalla että laulamalla
- saa kokemusta esiintymistilanteista

Sisältö:

- perusääniharjoitukset
- tekniset harjoitukset syvenevät
- kansanlaulut, musikaalisävelmät, laulelmat ja helpohkot liedit (das Lied im Unterricht)
- 1800- luvun ja 1900- luvun alun suomalaisten säveltäjien tuotanto
- vaccai

Yksinlaulu 3, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- kehittää lauluinstrumenttiaan edelleen
- oppii käyttämään "vokaalipuuta" sävelkorkeuksien puhtaana pitämisessä
- huomioi vokaalien ja konsonanttien merkityksen laulettavien tekstien pohjana
- oppii huulten ja kielen luonnollisen suhteen äänen ulostulossa
- saa lisää kokemusta esiintymistilanteista
- oppii huoltamaan omaa ääntään

Sisältö:

- ääniharjoitukset jatkuvat
- antiikin aariat, liedit (Schumann, Schubert, Brahms, Haydn, Wolf, Bach ym.), helpohkoja ooppera- ja kirkkoarioita
- suomalaista lauluryiikkaa
- vaccai
-

Yksinlaulu 4, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- kehittää lauluinstrumenttiaan

- laulujen alkukielellä laulaminen tuo vieraskielistä tekstuuria
- analysoi runojen sisältöä
- opettelee runon mukaista fraseerausta
- esiintymiskokemusten kautta saa solistisia valmiuksia lisää
- ymmärtää säännöllisen, monipuolisen ja itsenäisen työskentelyn merkityksen

Sisältö:

- teknisiä harjoituksia
- uudempaa suomalaista laululyriikkaa, liedit vaikeutuvat, antiikin aarioita, helpohkoja ooppera- ja kirkkoaarioita
- tutustutaan pohjoismaisiin laulusäveltäjiin
- vaccai

Yksinlaulu 5, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- tekniikan harjoittelu jatkuu
- oppii resitatiivi- ja kuviolaulua
- harjoittelee trillin käyttöä
- tutustuu eri aikakausien laulumusiikkiin
- saa lisää kokemusta esiintymistilanteista: solistina laulamisesta, kamarimusiikkityöskentelystä, duetto- ja yhtyelaulamisesta
- esiintymisten myötä kehitytään ottamaan henkilökohtainen vastuu onnistumisesta

Sisältö:

- tekniset harjoitukset
- ohjelmistossa on eri aikakausien lauluja
- liedit vaikeutuvat
- tutustutaan laulusarjoihin
- resitatiivi + ooppera-aariat, oratorioaariat
- vaccai

Yksinlaulu 6, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- oppii ohjelmiston karttuessa laulamaan eri kielillä
- oppii uusia vaikeampia tehtäviä
- sisäistää eri aikakausien tyylilajit
- oppii tulkitsemaan eri aikakausien musiikkia
- oppii hallitsemaan kokonaisvaltaisesti esiintymistilanteen
- osaa vaccain

Sisältö:

- eri aikakausien laulumusiikkia
- tutustuu syvemmin lied-musiikin aarteistoon (laulusarjat)
- oratorioaariat, ooppera-aariat
- suomalaisten nykysäveltäjien laulutuotanto

Yksinlaulu 7, vaccai, yksi lukuvuosi, 31 tuntia à 45 min

Vaccaita voidaan syystä pitää klassisen laulutiedon pohjana.

Vaccai- harjoitukset voi opiskella erikseen seminaari luontoisesti, koska tehtävät voidaan opiskella ryhmätunneilla. Vaccai-laulujen opiskelu edellyttää oppilalta suhteellisen hyvää laulutaitoa

Vaccai-lauluissa opiskellaan intervallien tarkka laulaminen, kromaattisen tekstin puhtaus. Opetellaan juoksutuksia ja kuviolaulua. Opiskellaan synkooppi. Harjoitellaan pitkät ja lyhyet etuheleet. Harjoitellaan kaunis portamento. Opetellaan jakamaan ja laulamaan vaikeat kuvio-nuottikirjoitukset vastaamaan säestyksen tahtimerkintöjä.

Vaccain voi opiskella myös laulutuntien yhteydessä, silloin opiskelu aloitetaan toisen opintokokonaisuuden kestäessä ja jatkuu niin monen opintokokonaisuuden osana, kunnes teos osataan.

3.14 Kuoro / lauluryhmä

Kuorolauluun/lauluryhmään osallistumisen tavoitteena on oman äänen ja yhteismusisoinnin sekä esiintymistaitojen kehittäminen, sekä tutustuminen erilaisiin musiikkityyleihin.

Lauluryhmään voi pyrkiä joka vuosi. Lauluryhmä 1 on suunnattu pääasiassa noin 6-11 –vuotiaille. Lauluryhmä 2 on suunnattu noin 12-15 –vuotiaille. Lauluryhmiin sijoittuminen ei voi perustua ainoastaan iän mukaan, vaan täytyy huomioida myös lapsen henkilökohtainen valmius. Samassa ryhmässä voi olla eri-ikäisiä laulajia, jos lapsen kyvyt ovat niin suuntautuneet. Ohjelmisto on vuosittain vaihteleva.

Kuoro / lauluryhmä 1, yksi lukuvuosi, 31 tuntia à 45 min

Tavoitteet:

Oppilas

- oppii äänen hallintaa
- oppii nuotinlukutaitoa
- oppii kuuntelemaan harmoniaa
- oppii laulamaan osana kokonaisuutta

Sisältö:

- erilaisia improvisaatio-, vuorovaikutus ja heittäytymisharjoituksia
- erilaisia kehonherättely- ja äänenavausharjoituksia
- materiaalina käytetään laulukirjoista tuttuja kansan-, lastenlauluja sekä hittejä eri vuosikymmeniltä yms.

Kuoro / lauluryhmä 2, yksi lukuvuosi, 31 tuntia à 45 min

Tavoitteet:

Oppilas

- oppii yhteismusisointitaitoja
- oppii tuntemaan eri laulutapoja ja tyyllilajeja
- oppii yhteisöllisyyttä ja sosiaalisia taitoja

- kokee yhteismusisoinnin iloa ja saa yhteisiä elämyksiä

Sisältö:

- erilaisia improvisaatio-, vuorovaikutus ja heittäytymisharjoituksia
- erilaisia kehonherättely- ja äänenavausharjoituksia
- materiaalina käytetään laulukirjoista tuttuja kansan-, lastenlauluja sekä hittejä eri vuosikymmeniltä yms.

3.15 Yhteismusisointi

Yhteismusisoinnissa oppilasta ohjataan laulamaan ja soittamaan yhdessä muiden kanssa sekä toimimaan ryhmän jäsenenä. Oppilas oppii kuulemaan harmoniaa ja oppii sovittamaan oman osuutensa ryhmän sointiin.

- kanteleorkesteri
- kitaraorkesteri
- orkesteri/bändi

Kanteleorkesteri, yksi lukuvuosi 20 tuntia

Kitaraorkesteri, yksi lukuvuosi, 20 tuntia

Orkesteri, yksi lukuvuosi, 20 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- oppii yhteismusisointia ohjatusti
- saa valmiuksia yhteissoinnin kehittämiseen, prima vista-taito kehittyy
- ymmärtää stemmaharjoittelun merkityksen
- oppii musisoimaan suhteessa muihin soittajiin ja laulajiin
- oppii itsenäiseen harjoitteluun
- alkaa kokea esiintymiskokemusten myötä musisoinnin iloa

3.15.1 kanteleorkesteri

Kanteleorkesteri, yksi lukuvuosi, 20 tuntia á 45 min

Jokainen kanteleensoiton opiskelija osallistuu vuosittain kaikkien kanteleoppilaiden muodostamaan kanteleorkesteriin kanteletyypistä/soittajan tasosta tai iästä riippumatta. Orkesteri valmistaa vuosittain ja tarpeen mukaan opiston tilaisuuksiin sopivaa ohjelmistoa perinteisen musiikin pohjalta. Sovitukset tekee ohjaaja tai yhdessä soittajien kanssa. Sovitukset sisältävät runsaasti improvisointia ja muuntelua sekä joskus myös poikkitaiteellisia elementtejä (esim. tanssia). Kappaleet harjoitellaan pääasiassa korvakuulolta ja matkimalla.

Tarvittaessa kanteleorkesteri tekee yhteistyötä muitten soittimien opiskelijoiden kanssa. Orkesterisoitto kehittää sosiaalisia taitoja, kuuntelu- ja keskittymiskykyä sekä luovuutta.

3.15.2 Kitaraorkesteri

Kitaraorkesteri, kansanmusiikki, yksi lukuvuosi, 20 tuntia á 45 m

Tavoitteet:

Oppilas

- syventää yksityistunneilta saatua tietoa ja oppia ryhmässä
- tutustuu ja syventää ryhmäsoiton perusasioita (mm. vastuu, roolit, dynamiikka)
- saa esiintymiskokemusta
- oppii kuuntelemaan muita soittajia
- saa esimerkkiä omaan soittoonsa kokeneemilta soittajilta

Sisältö:

- kansanmusiikkisävelmiä
- improvisaatioharjoituksia
- orkesteri tekee itse musiikkia
- yhteissoittoa kehittäviä harjoituksia

Osallistuminen on vapaaehtoista ja yhtye avoinna kaikille kitaransoittajille. Ryhmässä luodaan musiikkia kaiken ikäisten ja tasoisten oppilaiden kanssa: kaikille soittajille pyritään löytämään tasoaan vastaava musiikillinen rooli. Vastuunottoon tuetaan tasapuolisesti ja rooleja vaihdellaan. Opettaja ohjaa harjoituksia ja soittaa myös itse mukana, muttei toimi orkesterinjohtajana, vaan orkesteri pystyy soittamaan tarvittaessa myös ilman opettajaa. Kitaransoiton ohella voidaan käyttää myös liikettä ja laulua sekä muita soittimia musiikin tekemisen välineinä. Uusi oppilas otetaan ryhmään mukaan vuoden alussa ja integroidaan tasoaan vastaaviin soittotehtäviin päästen heti yhteissoittoon mukaan.

3.15.3 Orkesteri/bändi

Orkesteri / bändi, yksi lukuvuosi, 20 tuntia á 60 min

Oppilas voi tulla orkesteriin mukaan milloin haluaa. Kun uusi oppilas tulee orkesteriin, musisointi etenee ihan normaalisti. Tarvittaessa opastetaan alkuun. Käytännön kautta edetään eli soittamalla.

Jokaiselle soittajalle pyritään räätälöimään omaa tasoaan vastaava stemma.

Orkesterissa pyritään antamaan pidemmälle edenneille oppilaille enemmän vastuuta. Se tarkoittaa lisää solistisia tehtäviä tai/ja vaativampia säestystehtäviä.

Kun oppilailla on sopivan haastavaa, mutta ei liian vaikeaa soittamista, soittaminen on kivaa. Näin lopputuloskin kuulostaa paremmalta.

Pyritään antamaan oppilaille myös instrumenttikohtaista opetusta/neuvoja orkesteritunneilla.

Ohjelmisto muuttuu haastavammaksi, jos oppilaat ovat olleet jo pitkään orkesterissa. Yhteissoittoa ei voi oppia muuten kuin soittamalla yhdessä.

3.16 Musiikin tuntemus

Musiikin tuntemus, yksi lukuvuosi, 31 tuntia á 45

Oppilas tutustuu eri aikakausien musiikkiin ja musiikin lajeihin. Rinnalle tuodaan kunkin aikakauden yhteiskunnallisia ja taiteellisia ilmiöitä ja tapahtumia – opitaan näkemään kutakin aikakautta laajemmin. Äänitteiden kuuntelun lisäksi on tärkeää saada kokemuksia elävistä konserteista.

Tavoitteet:

Oppilas

- oppii keskittymään musiikin kuunteluun
- oppii tuntemaan eri aika- ja tyylikausien sävellyksiä
- oppii tuntemaan musiikin eri lajeja
- oppii analysoimaan ja ymmärtämään erilaisia sävellyksiä
- oppii arvioimaan musiikkia
- oppii sijoittamaan maailman historian pääpiirteittäin kulloisenkin musiikkiaikakauden linjaan
- oppii käyttämään erilaisia ympäristön tarjoamia musiikkipalveluja

Musiikin tuntemus (yleinen musiikkitieto) on tarjolla 2-3 vuoden välein.

3.15 Musiikin teoria ja säveltapailu

Musiikin perusteet 1, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- opettelee rytmit: kokonuotti, puolinuotti ja neljäsosanuotti
- tutustuu perusarvoihin, myös tauot. 4/4 tahtilaji
- opettelee melodian: melodian liikkeen kuuleminen, duuriasteikko, duurikolmisointu murtosointuina
- tutustuu säveltapailuun muutamalla sävelellä
- tutustuu ylennys- ja alennusmerkkiin
- kuuntelee duurin ja mollin
- tunnistaa G-avaimelta nuotit
- opettelee terminologian alkeet

Sisältö:

- Mirja Kopra: musiikin perusteet 1

Musiikin perusteet 2a, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- ymmärtää rytmin: 2 ja tahdin rakenteen
- opettelee pisteellisen nuotin, synkkooppien alkeet, kuudesosarytmit
- oppii melodiat: duuri-intervallit, säveltapailun kehittämisen, koko ja puolisävelaskeleen, duuriasteikon muodostamisen
- tutustuu kvinttiympyrään ja sävellajeihin, F-avaimeen,
- tunnistaa sävelen f-avaimelta
- perehtyy dynamiikkaan

Sisältö:

- Mirja Kopra: musiikin perusteet 1

Musiikin perusteet 2b, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas

- oppii 32-osarytmit, triolit
- tutustuu hienorytmikkaan
- kehittää melodian kuulonvaraisen tunnistamisen
- oppii intervallit priimistä oktaaviin
- tunnistaa sävelen viivastolta kontraoktaavista 4-viivaiseen oktaaviin
- oppii harmonian, reaalisoinnut

Sisältö:

- Mirja Kopra: musiikin perusteet 2

Musiikin perusteet 3, yksi lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas oppii

- Rytmin: opittuja taitoja syvennetään
- Melodiat: intervallit 9-15, myös ylinousevat ja vähennetyt, säveltapailun kehittäminen
- Muut: kaksoisylennykset ja –alennukset, sointuasteet, molliasteikot, kirkkosävellajit (moodit)

Sisältö:

- Mirja Kopra: musiikin perusteet 3

3.17 Vapaa säestys ja improvisointi

Vapaa säestys irrottaa soittajan nuoteista ja mahdollistaa soittamisen korvakuulolta. Soittaja oppii transponoimaan melodioita sävellajista toiseen. Hän oppii improvisoimaan sekä tekemään omia luovia ratkaisuja soittamisessaan. Taito lisää varmuutta esiintymisessä, esim. jos jotain pientä esityksessä sattuisikin, "uloispääsy" keksitään aina luontevasti. Taito antaa myös mahdollisuuden kehitellä omia sävellyksiä sekä muunnella hauskesti tuttuja melodioita.

Vapaa säestys ja improvisointi, 1 lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas oppii

- sävellajit
- intervallit
- soittamaan asteikot kädet erikseen, aluksi kvinttiin saakka ja aikaa myöten koko skaalan
- peukalon aliviemisen
- kolmisoinnut ja peruspilarit I ja V

Sisältö:

- lauletaan yksinkertaisia melodioita, joihin sopii vain I ja V asteen soinnut
- tehdään pieniä omia improvisaatioita

Vapaa säestys ja improvisointi, 2 lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas oppii

- IV asteen ja dominantti V:n
- soittamaan naapurinuoteilla käynnit ja paluun soinnun säveliin
- rinnakkaissävellajit
- soittamaan skaalat kahteen oktaaviin, hitaasti molemmat kädet yhdessä
- soittamaan kadenssin V-I

Sisältö:

- tehdään Duo-parit säestyksen oppimiseksi
- improvisoidaan opittuihin soituihin
- käytetään rinnakkaissävellajeja melodioissa

Vapaa säestys ja improvisointi, 3 lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas oppii

- soittaessaan vaihtamaan sävellajia
- soinnuttaman helppoja lauluja tähän mennessä opituilla soinnuilla
- soittamaan skaalat Kvintti-ympyrässä
- ideoita basson kulkuun
- kadenssit IV, V, I ja II, V, I
- alustavasti transponointia

Sisältö:

- sovitetaan melodioita improvisoiden ja soinnutetaan helppoja lauluja
- harjoitellaan transponointia kahteen eri sävellajiin

Vapaa säestys ja improvisointi, 4 lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas oppii

- kolmisointujen käännökset
- nelisoinnut
- lisää transponoinnista
- soittamaan melodiaa ja bassoa samanaikaisesti
- tuntemaan eri säveltäjiä ja heidän musiikkiaan

Sisältö:

- harjoitellaan ideoita basson kulkuun
- harjoitellaan erilaisia komppeja
- oppilaan tyyliä kasvaa laajemman musiikin tuntemisen myötä

Vapaa säestys ja improvisointi, 5 lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas oppii

- soinnuttamaan melodioita huomioiden kappaleen tunnelman
- ottamaan mukaan kaikki soinnut ja rinnakkais-sävellajit, jolloin mielikuvitus antaa melodioille persoonallisen sävyn
- musisoimaan duo- ja trio kokoonpanoissa
- harjoittelemaan itsenäisesti ja luomaan omia melodioita

Sisältö:

- kaikinpuolinen harjoittelu ja musiikin kuuntelu on jatkuvaa

Vapaa säestys ja improvisointi, 6 lukuvuosi, 31 tuntia

Tavoitteet:

Oppilas oppii

- jatkuvan harjoituksen merkityksen
- ottamaan vastuun omasta osuudestaan mahdollisissa esiintymisissä
- musisoimaan monipuolisesti yksin ja erilaisissa kokoonpanoissa
- säestäessään kuuntelemaan ja seuraamaan solistia

Sisältö:

- kaikinpuolinen harjoittelu ja musiikin kuuntelu on jatkuvaa
- mahdollisimman usein yleisölle esiintyminen asettaa tavoiteltavia ominaisuuksia

4. Opetuksen tarjonta ja opetusjärjestely

4.1 Opetuksen tarjonta

Musiikkiopisto tarjoaa eri osastojensa puitteissa opetusta vauva-ikäisistä aikuisiin.

- varhaiskasvatus (sisältää musiikkileikkikoulun ja valmennusopetuksen)
- musiikin perusopetus
- aikuisosasto
- avoin linja
- kansanmusiikin linja
- kevyen musiikin linja

4.2 Opetusjärjestelyt

4.2.1 Varhaisiän musiikkikasvatus

Varhaisiän musiikkikasvatus sisältää musiikkileikkikoulu- ja musiikkivalmennustoiminnan sekä näihin läheisesti liittyvän muun toiminnan. Musiikkileikkikouluopetusta järjestetään ryhmissä, myös perhe- ja soitinryhmät ovat mahdollisia.

4.2.2 Perusaste

Oppilas otetaan musiikkiopistoon pääsykokeiden kautta. Oppilas valitsee opettajansa johdolla opintokokonaisuudet, joita hän aikoo vuoden aikana opiskella. Oppilaan tulee suorittaa opintokokonaisuudet asianmukaisessa järjestyksessä (esim. piano1, piano 2

jne.). Saadakseen päättötodistuksen musiikkiopistosta, oppilaalla tulee olla suoritettuna vähintään kymmenen opintokokonaisuutta.

Oppilas voi valita opiskelemaansa opintokokonaisuudet vuosittain. Jos opintokokonaisuudessa on opiston mainitsema rajoite (esim. tarjotaan vain joka toinen vuosi), niin oppilaan tulee huomioida tämä opintokokonaisuutta valitessaan.

Instrumenttiopetus ja yhteismusisointi muodostavat toisiaan täydentävän kokonaisuuden. Instrumenttiopetus toteutetaan joko yksilö- tai ryhmäopetuksessa, jolloin tunnin pituus on 30 - 45 minuuttia. Osa tunnista voidaan käyttää yhteismusisointiin.

Yhteismusisointi toteutetaan lukuvuosittain eri kokoisissa ryhmissä. Yhteismusisoinnin opetuksen toteuttamistavat ovat suhteessa oppilaan ikään ja instrumenttitaitojen tasoon.

Opintojen eri vaiheissa työskentely voi tapahtua projekteina. Yhteismusisointiin voi osallistua jokainen instrumentti- ja laulajaoppilas.

Musiikin perusteita (teoria) opetetaan joko ryhmissä, jotka kokoontuvat kerran viikossa tai opetus integroidaan instrumenttiopetukseen.

5. Opetuksen määrä opintokokonaisuuksittain

Oppilaitoksen opetuskokonaisuudet vahvistetaan vuosittaisessa opetusohjelmassa, mistä oppilas voi valita vuoden opintokokonaisuuden. Opiston lauskennallinen opetustuntimäärä on vuosittain 500 tuntia (ä 45 min.). Yksinlaulu- ja soitinopetus annetaan pääsääntöisesti yksilöopetuksena. Soitinopintojen alkuvaiheessa ryhmätunnit ovat suosittuja. Tunnit on suunniteltu niin, että jokainen saa tunnin aikana myös henkilökohtaista opetusta. Muut aineet opetetaan ryhmäopetuksena.

6 Opiskelu-aika

Varhaisiän musiikkikasvatusta annetaan pääsääntöisesti alle kouluikäisille lapsille.

Musiikin perustason opiskelu-aika on yleensä yhdeksän vuotta. Opiskelu-aikaa voivat lyhentää ennen opistoon tuloa suoritettut opinnot.

Opintojen pidentämiseen vaaditaan opettajan lausunto. Rehtori tekee päätöksen lisäajan myöntämisestä pääaineen opettajaa kuultuaan. Lisäaikaa voidaan myöntää yksi vuosi. Mikäli oppilas ei ole suorittanut musiikin perusopintojen päättötodistukseen vaadittavia vähintään kymmentä opintokokonaisuutta kymmenessä vuodessa, hänen tulee siirtyä avoimelle linjalle.

7 Oppilasarviointi

Arvioinnin tehtävät

Arvioinnin tehtävänä on auttaa oppilasta tavoitteiden saavuttamisessa. Arvioinnilla pyritään tukemaan oppilaan hyvän itsetunnon kehittymistä. Oppilasta arvioidaan kannustavasti viikoittaisessa tuntityöskentelyssä, projektityöskentelyssä, yhteismusisoinnissa ja muissa opiston opetussuunnitelmaan liittyvissä toimissa.

Arviointi tapahtuu suullisesti. Palautteen antaja voi olla oma opettaja tai rehtori.

8 Muualla suoritettujen opintojen hyväksi lukeminen

Oppilaan muussa musiikkioppilaitoksessa tai joissakin muissa kouluissa (musiikkilukiot) tekemät opintokokonaisuudet voidaan lukea hänen hyväkseen. Päätöksen hyväksi lukemisesta tekee rehtori. Tarvittaessa oppilas voidaan velvoittaa osoittamaan taitonsa hyväksi luettavassa aineessa.

9 Todistusten sisältö

Musiikin yleinen oppimäärä, musiikin perustason päättötodistus

Päättötodistus sisältää seuraavat asiat:

- todistuksessa on koulutuksen järjestäjän ja oppilaitoksen nimi
- taiteenala ja opinnot joista päättötodistus annetaan
- oppilaan nimi ja syntymäaika
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat opintokokonaisuudet ja oppilaan saaman opetuksen tuntimäärä niissä (laskennan perusteena käytetään 45 minuutin pituisia oppituntia)
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- lainsäädäntö, johon koulutus perustuu
- opetusministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä tai kunnan päätös (päivämäärä) opetussuunnitelman hyväksymisestä
- maininta, että taiteen perusopetuksen yleinen oppimäärä koostuu vähintään kymmenestä opintokokonaisuudesta
- maininta, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen vahvistamien taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2004 mukaisesti

10. Oppilaaksi ottaminen

Oppilaat valitaan opiston oppilaiksi pääsääntöisesti oppilasvalintakokeiden kautta. Oppilaan oma innostus ja kiinnostus musiikkiin huomioidaan suurena plussana. Varhaiskasvatuksen ja avoimen linjan oppilaille ei järjestetä pääsykokeita. Oppilaat otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä. Lauluopiskelijaksi pyrkiville järjestetään laulukoe.

Lopullisen päätöksen oppilaiden sisään ottamisesta tekee rehtori.

11. Yhteistyö muiden tahojen kanssa

11.1 Yhteistyö ympäröivien koulujen kanssa

19.03.2012

Musiikkiopisto antaa ympäröivien koulujen ala-asteen oppilaille mahdollisuuden osallistua koulun omissa tiloissa musiikin opiskeluun koulupäivän jälkeen.

11.2 Yhteistyö muiden tahojen kanssa

Opisto järjestää oppilaiden esiintymisiä läheisiin vanhainkoteihin ja liikekeskuksiin.

Opisto on mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä seurakunnan ja musiikkialan eri toimijoiden kanssa tuottamalla konsertteja ja tapahtumia.

Pitäjänmäen seurakunta antaa tilojaan opiston matinea- ja konserttitapahtumiin veloitusetta.

11.3 Yhteistyö oppilaiden huoltajien kanssa

Opiston opettajat pitävät yhteyttä oppilaiden huoltajiin. Opistossa julkaistaan tiedotteita, joiden avulla huoltajille tiedotetaan opiston toiminnasta.

Oppilaiden huoltajat kutsutaan seuraamaan lastensa esiintymisiä.

Oppilaan opintokirja toimii yhteytenä kodin ja opiston välillä.

Pitäjänmäen musiikkiopiston kannatusyhdistyksen jäsenille jaetaan vuosittain toimintakertomus.

11.4 Oman alueen kulttuuripalvelujen tuottaminen

Opisto pitää julkisia konsertteja säännöllisesti lukuvuoden aikana.